

Dosarul nr. 2r-2/24
2-18155321-01-2r-02012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secrieru, G. Dașchevici)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Podgornîi Elena,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Podgornîi Elena
împotriva lui Bacical Sergiu și Bacical Cristina cu privire la încasarea în mod solidar a
datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 23 noiembrie 2023 al Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Podgornîi Elena, împotriva
deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2018 Podgornîi Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Bacical Sergiu și Bacical Cristina cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în
sumă de 15 000 de euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 5 905,68 de lei și a
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,
cererea de chemare în judecată depusă de Podgornîi Elena împotriva lui Bacical Cristina
și Bacical Sergiu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată
a fost admisă integral.

Prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel
depusă de Bacical Sergiu, a fost casată hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Ciocana în partea încasării de la Bacical Sergiu în beneficiul Elenei
Podgornîi, a datoriei în sumă de 14 300 de euro, dobânda de întârziere în sumă de 5 622,84
de euro, în total suma de 19 922,84 euro în monedă națională conform cursului stabilit de
Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii și a fost emisă o nouă hotărâre în
această parte, prin care s-a respins ca neîntemeiată pretenția Elenei Podgornîi împotriva
lui Bacical Sergiu cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 14 300 de

euro, dobânda de întârziere în sumă de 5 622,84 de euro, în total suma de 19 922,84 de euro.

S-a încasat din contul Elenei Podgornîi în beneficiul lui Bacical Sergiu taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 8 750,11 lei.

În rest hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana a fost menținută.

La 13 august 2019, Podgornîi Elena, prin intermediul avocatului Balaban Mihail, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2019, s-a respins ca inadmisibil recursul declarat de Podgornîi Elena, prin intermediul avocatului Balaban Mihail, împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 21 august 2021, Podgornîi Elena, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

În motivarea cererii de revizuire partea a indicat temeiul regăsit în art. 449 lit. b) CPC RM, care spune că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2023 al Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Podgornîi Elena.

La 04 decembrie 2023, Podgornîi Elena a declarat recurs împotriva încheierii din 23 noiembrie 2023 al Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului în sensul formulat.

În motivarea recursului, a invocat că temei pentru înaintarea cererii de revizuire a fost nu doar prezentarea contractului de arvună din 24 aprilie 2012, a recipisei din aceeași dată și a extrasului din Registrul Bunurilor Imobile, după cum a menționat instanța de revizuire în încheierea din 23 noiembrie 2023, dar și prezentarea repetată a probelor care confirmă proveniența sumei de 15 000 de euro, pe care i-a împrumutat-o lui Bacical Sergiu.

Recurenta consideră că neexaminarea circumstanțelor noi invocate de către Podgornîi Elena în cererea de revizuire, depusă împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, rămâne o eroare a instanței cadrul examinării prezentei cauze.

La data de 27 februarie 2024, Podgornîi Elena a depus o cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul de procedură civilă, amânarea procesului se admite doar în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prin urmare, ținând cont de norma legală sus citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră cererea de amânare neîntemeiat și care urmează a fi respinsă.

Verificând materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Podgornîi Elena urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii contestate din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În cazul dedus justiției, se atestă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2023, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Podgornîi Elena împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019.

Pentru a dispune astfel, instanța de revizuire a reținut că, cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al acesteia.

În conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărîrea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărîrii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărîrea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

În speță, se constată că cererea de revizuire a fost întemeiată pe prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Reieșind din prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o

importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizientului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizientului să îi devină cunoscută ulterior.

Pentru acest motiv de revizuire important este ca revizientul să probeze că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz, contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

În același timp, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile, să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare, care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă, corect stabilind că argumentele cererii de revizuire nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, or, în susținerea cererii de revizuire, Podgornî Elena, nu a invocat anumite circumstanțe noi ale cauzei, care i-au devenit cunoscute după pronunțarea deciziei a cărei revizuire se solicită, condiție impusă prin lege, dar s-a expus asupra dezacordului cu soluția adoptată.

Mai mult ca atât, cu referire la argumentele ce țin de fondul cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că acestea au fost soluționate printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată

independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Podgornîi Elena, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Podgornîi Elena și de a menține încheierea din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Podgornîi Elena.

Se menține încheierea din 23 noiembrie 2023 al Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Podgornîi Elena împotriva lui Bacical Sergiu și Bacical Cristina cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi